

Commissie Gelijke Behandeling

Aan de Voorzitter en Leden van:

- de vaste Commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van de Eerste Kamer der Staten Generaal
- de vaste Commissie voor Binnenlandse Zaken en en Koninkrijksrelaties van de Tweede Kamer der Staten Generaal
- de vaste Commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid van de Tweede Kamer der Staten Generaal

Onderwerp

Subsidiariteitstoets Richtlijn gelijke behandeling buiten de arbeid

Datum

28 augustus 2008

Ons kenmerk

2008/0176/LK/TdW

Geachte Kamerleden,

Op 23 juli 2008 heeft de voorzitter van de Tijdelijke Gemengde Commissie Subsidiariteitstoets (TGCS) u per brief verzocht om een gemotiveerd advies uit te brengen over het voorstel van de Europese Commissie (EC) voor een richtlijn inzake gelijke behandeling van personen ongeacht godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid op andere terreinen dan arbeid (COM (2008) 426). Dit verzoek geeft de Commissie Gelijke Behandeling (hierna de CGB) aanleiding enkele punten met betrekking tot de rechtsgrondslag, subsidiariteit en proportionaliteit onder uw aandacht brengen. In een later stadium gaat de CGB graag nog nader in op de inhoud van de voorgestelde richtlijn.

Rechtsgrondslag

Er bestaat een stevige rechtsgrondslag voor de voorgestelde nieuwe richtlijn, te weten artikel 13, eerste lid, van het EG-Verdrag. Op basis van dit artikel zijn onder meer reeds de volgende richtlijnen tot stand gekomen: de Rasrichtlijn (richtlijn 2000/43/EG), de Algemene Gelijkebehandelingsrichtlijn, ook wel Kaderrichtlijn genoemd, (richtlijn 2000/78/EG), en de Richtlijn gelijke behandeling van mannen en vrouwen bij de toegang tot goederen en diensten (richtlijn 2004/113/EG).

Subsidiariteit

De CGB is met de EC van oordeel dat zonder communautaire wetgeving geen gestandaardiseerd minimumniveau van bescherming zal bestaan in alle lidstaten tegen discriminatie op grond van godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid. Dit is onder meer van belang voor burgers die zich verplaatsen en marktdeelnemers die in meerdere lidstaten actief zijn. Het creëert gelijke spelregels in de gehele EU. Voorts zou zonder communautaire wetgeving niet zijn gegarandeerd dat in alle lidstaten sprake is van coherent stelsel van bescherming tegen discriminatie, waarbij sprake is van een gelijke werkingsfeer en een gelijk beschermingsniveau, hetgeen onder meer van belang is bij samenloop van gronden.

Overigens tekent de CGB hierbij aan dat in het voorstel de grond geslacht niet is meegenomen. Dit betekent dat het beschermingsniveau op de grond geslacht op de terreinen sociale

bescherming, zorg, sociale voordelen en onderwijs, hetwelk niet is geregeld in richtlijn 2004/113/EG, achterblijft bij de gronden godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid, alsmede de grond ras.

De huidige situatie is dat in alle lidstaten weliswaar sprake is van nationale anti-discriminatiewetgeving, maar dat het beschermingsniveau en de werkingssfeer ten aanzien van de verschillende gronden per lidstaat zeer verschilt. Zo kent de Nederlandse gelijke behandelingswetgeving bijvoorbeeld geen bescherming tegen gelijke behandeling op het terrein van goederen en diensten op de gronden leeftijd en handicap/chronische ziekte. Het is van groot belang dat voor alle burgers in Europa een betere bescherming geldt tegen uitsluiting in het dagelijkse leven op belangrijke terreinen als onderwijs, zorg en huisvesting en met name ook dat sprake is van een bescherming op hetzelfde minimum niveau. Met deze richtlijn wordt aangesloten bij de andere Europese richtlijnen. De CGB is dan ook van mening dat aan het subsidiariteitsbeginsel is voldaan en dat de gelijke behandeling op dit terrein bij uitstek op Europees niveau moet worden aangepakt.

Proportionaliteit

De CGB meent dat de vraag over de proportionaliteit bij de beoordeling van dit voorstel positief beantwoord kan worden. Het voorstel stelt minimumvereisten vast en laat de lidstaten daarmee de keuze gunstiger bepalingen aan te nemen of te handhaven. Ook is het aan de lidstaten om te bepalen welk instrument het meest geschikt is om de richtlijn in de nationale wetgeving te implementeren.

Conclusie

De CGB concludeert dat voor onderhavig richtlijnvoorstel voldoende rechtsgrondslag bestaat in het EG-Verdrag en dat met het voorstel is voldaan aan de vereisten van subsidiariteit en proportionaliteit. In het licht van de subsidiariteit ligt uitbreiding van het voorstel met de grond geslacht voor de hand, ter voorkoming van verschil in werkingssfeer tussen de verschillende non-discriminatiegronden. In een later stadium adviseert de CGB u graag gedetailleerd over de *inhoud* van de voorgestelde richtlijn.

Te allen tijde ben ik van harte bereid om een mondelinge toelichting te geven op bovenstaande punten.

Hoogachtend,

L.J.L. Koster,
Voorzitter Commissie Gelijke Behandeling